

Industrins kapacitetsutnyttjande

2016

NV0701

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	2
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggning och genomförande	4
0.13	Internationell rapportering	4
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	5
1	Översikt	6
1.1	Observationsstorheter	6
1.2	Statistiska målstorheter	6
1.3	Utflöden: statistik och mikrodata	7
1.4	Dokumentation och metadata	7
2	Uppgiftsinsamling	8
2.1	Ram och ramförfarande	8
2.2	Urvalsförfarande	8
2.3	Mätinstrument	8
2.4	Insamlingsförfarande	8
2.5	Databeredning	9
3	Statistisk bearbetning och redovisning	10
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	10
3.2	Redovisningsförfaranden	13
4	Slutliga observationsregister	15
4.1	Produktionsversioner	15
4.2	Arkiveringsversioner	15
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	15
	Bilaga 1 Introduktionsbrev	16
	Bilaga 2 Frågeformulär	18
	Bilaga 3 Påminnelsebrev	19

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Näringsverksamhet

0.2 Statistikområde

Statistikområde: Industrins kapacitetsutnyttjande

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: Box 24 300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: David Lööv
Telefon: 08-506 947 71
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån
Postadress: Box 24 300, 104 51 Stockholm
Besöksadress: Karlavägen 100
Kontaktperson: David Lööv
Telefon: 08-506 947 71
E-post: fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99), förordning om den officiella statistiken SFS 2001:100 samt SCBs föreskrifter SCB-FS 2015:4.

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Sekretess gäller för de uppgifter som lämnas in till undersökningen. Uppgifter som behövs för forskningsändamål kan dock efter särskild prövning komma att lämnas ut.

Ingen behandling av personuppgifter förekommer i undersökningen.

0.8 Gallringsföreskrifter

Registret bevaras. Primäruppgifterna samlas in via webbtjänsten SIV och gallras efter två år. Motsvarande primäruppgifter bevaras i det slutgiltiga observationsregistret.

0.9 EU-reglering

Industrins kapacitetsutnyttjande omfattats inte av någon EU-reglering.

0.10 Syfte och historik

Statistiken skall kvartalsvis belysa utvecklingen av kapacitetsutnyttjandet inom industrin, såväl totalt som uppdelat på branscher.

Industrins kapacitetsutnyttjande har funnits som självständig statistikprodukt hos SCB sedan 1980. Sedan 1998 samlas uppgifter om orderingång, nettoomsättning och kapacitetsutnyttjande in under samlingsnamnet *Konjunkturstatistik för industrin*. Även uppgifter om lager har samlats in under samma namn mellan 1998 fram till 2014.

För att minska uppgiftslämnarbördan infördes från och med 2009 förenklingar i insamlingen av statistiken. Uppgifter om kapacitetsutnyttjande samlades endast in från företag med minst 50 anställda. Kapacitetsutnyttjandet för företag mellan 10 och 49 anställda skattades utifrån insamlade uppgifter för företag i storleksklassen 50-74 anställda inom respektive bransch.

I samband med publiceringen av resultaten för tredje kvartalet 2010 publicerades historiska tidsserier för kapacitetsutnyttjandet som räknats tillbaka till 1980. Ett urval av de branscher i SNI (Svensk näringslivsindelning) 2007 som överensstämmer bakåt i tiden har räknats tillbaka.

Från och med första kvartalet 2011 publiceras osäkerhetsmarginal jämte punktskattning av industrins kapacitetsutnyttjande.

2010 påbörjades ett stort projekt med syfte att ta fram en samordnad undersökning för industri- och tjänstesektorn. Undersökningen driftsattes under andra kvartalet 2015 och innebär att *Industrins kapacitetsutnyttjande* samordnas med flera andra undersökningar inom industri- och tjänstesektorn med avseende på bland annat urvalsdesign och estimation.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används av myndigheter, enskilda företag och organisationer för branschstudier, marknadsanalyser och konjunkturbedömningar.

Användare är främst Riksbanken, Konjunkturinstitutet samt Finansdepartementet.

0.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken avser att mäta de kortsiktiga förändringarna i kapacitetsutnyttjandet inom industrin. Kapacitetsutnyttjandet definieras som kvoten mellan faktisk produktion och total produktionskapacitet uttryckt i procent. Med total produktionskapacitet avser den totala produktionskapacitet som är gällande under rådande produktionsmetod. Rådande produktionsmetod innefattar allt från maskinpark, planerad belagd arbetstid till allt annat som innefattar produktionsprocessen. Kapacitetsutnyttjandet avser att mäta utnyttjandet av de aktiva objekten inom industrin. En eventuell nedläggning av objekt kommer därför inte leda till att utnyttjandet minskar drastiskt men att de exkluderas ur beräkningsunderlaget. Ett utnyttjande av en icke existerande verksamhet är alltså inte noll utan just icke existerande. Därför speglar kapacitetsutnyttjandet inte en statisk nivå där en viss procentsats utnyttjande motsvarar samma ekonomiska aktivitet och produktion som samma procentsats gjort vid en annan tidpunkt. Samma förhållande gäller givetvis vid expanderande produktion.

Uppgifter om kapacitetsutnyttjande samlas in i en urvalsundersökning som går under samlingsnamnet *Konjunkturstatistik för industrin*. Rampopulationen för urvalsundersökningen definieras i april varje år med hjälp av SCB:s företagsdatabas och omfattar företag inom avdelningarna *Utvinning av mineral (B)* och *Tillverkningsindustri (C)*. De verksamhetsenheter som inkluderas i rampopulationen bestäms utifrån täckningsgrad med avseende på total nettoomsättning. För varje beräkningsbransch är täckningsgraden omkring 95 procent av rampopulationens nettoomsättning. Designen är stratifierat urval där stratifieringen görs med avseende på branschtillhörighet och industriårsomsättning. Varje år i april dras ett nytt urval där nya verksamhetsenheter inkluderas, samtidigt som ett antal andra lämnar undersökningen.

Uppgifter om kapacitetsutnyttjande samlas in med hjälp av frågeformulär. Granskning och eventuell rättning genomförs av inkomna uppgifter. Därefter skattas genomsnittligt kapacitetsutnyttjande för hela industrin och uppdelat på ett fåtal branscher. Imputering används för att kompensera för både partiellt bortfall och objektsbortfall.

Utifrån skattade kapacitetsvärden beräknas och publiceras genomsnittligt kapacitetsutnyttjande.

0.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Under 2016 genomförs en utredning om vilken viktvariabel som är bäst lämpad för att vikta mikrouppgifterna till estimationen. Sedan andra kvartalet 2015 har nettoårsomsättning varit viktvariabel för undersökningen.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

De storheter som undersökningen samlar in är kapacitetsutnyttjande under aktuellt kvartal. Kapacitetsutnyttjandet samlas in inom ramen för urvalsundersökningen *Konjunkturstatistik för industrin*.

Variabler

Kapacitetsutnyttjandet definieras som kvoten mellan faktisk produktion och full produktionskapacitet, uttryckt i procent. Om kapacitetsutnyttjandet understiger 100 procent ska en orsak anges, se frågeformuläret i bilaga 2. Dessa variabler publiceras inte utan används enbart i granskningssyfte.

Objekt och population

Målpopulationen består av de verksamhetsenheter inom näringsområdet *utvinning av mineral och tillverkningsindustri*, SNI 05-33 (SNI 2007), som tillhör ett icke-finansiellt företag eller statligt affärsverk, sektorkod 11, 141 och 142 (INSEKT 2014, Standard för institutionell sektorindelning). Verksamhetsenheten är en branschmässigt avgränsad del av en företagsenhet.

1.2 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar kapacitetsutnyttjandet inom industrin.

Industrins kapacitetsutnyttjande beräknas som ett skattat medelvärde av kapacitetsutnyttjandet. Parametern utgör ett viktat medelvärde, där industriårsomsättningen används som vikt.

Resultaten redovisas fördelade på branschgrupper och aggregat enligt SNI2007, vanligtvis på 2-siffernivå men i några fall på en finare eller grövre nivå. Resultaten redovisas också enligt fem MIG-grupper (Industri för insatsvaror exklusive energi, Industri för energirelaterade insatsvaror (Exkl D), Industri för investeringsvaror, Industri för varaktiga konsumtionsvaror och Industri för icke-varaktiga konsumtionsvaror).

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Bransch inom avdelningarna <i>gruvor och mineralutvinningsindustri (B), tillverkningsindustri (C)</i> inom SNI2007.	Bransch	Kapacitetsutnyttjande	Genomsnittlig andel av maximal kapacitet under kvartalet uttryckt i procent

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Statistiken publiceras i Statistikdatabasen samt i form av sammanfattande tabeller och diagram på SCB:s webbplats. En statistiknyhet publiceras också på SCB:s webbplats.

Mikrodata bevaras i form av databastabeller i Microsoft SQL-server. Mikrodata som gör identifikation av objekt möjligt lämnas inte ut. SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial från tidigare undersökningar. Forskare, utredare, m fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat mikrodata för egen bearbetning.

1.4 Dokumentation och metadata

Framställningen av statistiken och statistikregistret beskrivs i detta dokument, *Statistikens framtagning (SCBDOK)*.

Kvaliteten hos statistiken beskrivs i *Beskrivning av Statistiken (BaS)*.

Detaljerad information om statistiken beskrivs i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*.

Samtliga dokumentationer finns publicerade på SCB:s webbplats, <http://www.scb.se>.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Se motsvarande dokumentation för *Industrins orderingång och omsättning*, (NV0501).

2.2 Urvalsförfarande

Se motsvarande dokumentation för *Industrins orderingång och omsättning*, (NV0501). Av de företag som lämnar omsättning så exkluderas de två minsta storleksgrupperna från att lämna uppgifter om kapacitetsutnyttjande. Övriga företag som lämnar omsättning enligt urvalsmetoden för industrins orderingång och omsättning, lämnar även uppgifter om kapacitetsutnyttjande.

2.3 Mätinstrument

Uppgifter om industrins kapacitetsutnyttjande samlas in med hjälp av frågeformulär.

Se bilaga 2 Frågeformulär.

I samband med uppgiftslämnandet finns ett antal kontroller inbyggda i frågeformuläret. Dessa är uppbyggda så att uppgiftslämnaren uppmärksammas på att det finns misstänkta fel. Uppgiftslämnaren får då även möjligheten att skriva in en kommentar angående de misstänkta felen. Den viktigaste kontrollen i blanketten är om kapacitetsutnyttjandet understiger 100 måste en orsak uppges i.

2.4 Insamlingsförfarande

Drygt 99 procent av de inkomna svaren lämnas via det elektroniska frågeformuläret (SIV), medan resterande del inkommer via frågeformulär på papper vilka bearbetas manuellt.

De företag som ingår i urvalet får varje månad ett missiv utskickat till sig med inloggningsuppgifter för att kunna logga in och lämna uppgifter via det elektroniska frågeformuläret. Vid sista månad i respektive kvartal ges då också möjlighet att lämna uppgifter om kapacitetsutnyttjandet. Allt utsänt material adresseras till Ekonomiansvarig till dess att uppgiftslämnaren meddelar en namngiven kontaktperson. Vanligtvis sker detta direkt i frågeformuläret men i vissa fall görs ändringen efter kontakt med uppgiftslämnaren via telefon eller e-post.

I praktiken innebär uppgiftsinsamlingen att uppgiftslämnaren loggar in i frågeformuläret och fyller i uppgifter för den aktuella perioden. De ges även möjligheten att komplettera/ändra tidigare lämnade uppgifter för ett kvartal bakåt.

I frågeformuläret uppmanas uppgiftslämnaren att meddela eventuella förändringar i företaget som kan påverka rapporteringen. En stor del av de ärenden som föranleder korrigeringar i undersökningens register inkommer via denna kanal. Relativt vanligt förekommande är att företag

anser sig vara felklassificerade i FDB och undrar om de verkligen ska lämna uppgifter. Detta är något som är särskilt vanligt perioden efter urvalsbytet eftersom FDB inte alltid är uppdaterat med aktuella uppgifter.

För att undvika ett alltför stort bortfall i undersökningen påminns uppgiftslämnarna via brev om uppgifterna inte inkommit när sista svarsdatum passerats. Telefonpåminnelse genomförs till de företag som ej inkommit.

Svarsbortfall hanteras delvis med imputeringsmetoder. Om uppgift om kapacitetsutnyttjande lämnats alternativt imputerats föregående kvartal beräknas kvartalsutvecklingen bland de svarande inom aktuell imputeringsgrupp (kombinationer av storlek och bransch beroende på antal svarande). Ett imputerat värde erhålls sedan genom att multiplicera värdet från föregående period med detta utvecklingstal.

2.5 Databeredning

Efter att uppgifterna registrerats i produktionsdatabasen granskas de. Till detta används traditionell felsignalering i form av inbyggda kontroller i frågeformuläret.

Efter att de slutgiltiga estimaten beräknats görs en sista granskning där man tittar på trender och nivåer för att undersöka om resultaten är rimliga.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Nedan beskrivs i två steg hur kapacitetsutnyttjandet beräknas. Därefter beskrivs hur säsongrensning och kalenderkorrigering utförs.

Steg 1 (av 2). Punktskattning

Den parameter man avser att skatta är ett viktat medelvärde av kapacitetsutnyttjande, där årsomsättning används som vikt. Följande estimator används:

$$\bar{y} = \frac{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} y_k x_k}{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} x_k}$$

där N_h är antalet företagsenheter i stratum $h=1, \dots, H$ och m_h är summan av antalet svarande respektive imputerade företagsenheter i samma stratum.

Stratifiering (indelning i stratum) sker i två steg, per branschgrupp respektive storleksgrupp, i ett gemensamt förfarande med industrins ordringång och omsättning. Se motsvarande dokumentation för *Industrins ordringång och omsättning*, (NV0501). För industrins kapacitetsutnyttjande tillämpas dessutom en efterstratifiering i form av sammanslagning av storlekklasserna 1-3, per branschgrupp, eftersom storlekklass 1 och 2 inte lämnar uppgifter om kapacitetsutnyttjande.

Vidare innebär beteckningen $\sum_{r_h}$ i uttrycket för $\bar{y}$ ovan att summeringen görs över de objekt som tillhör den del av urvalet som tillhör efterstratifierat stratum h , samt för vilka ett nollskilt värde på svarsvariabeln y_k noteras.

Variablerna y_k och x_k definieras av:

y_k = Kapacitetsutnyttjande för företag k (lämnat värde eller imputerat)

x_k = Viktvariabel för företag k

I storlekklass fyra och uppåt används noterad nettoomsättning föregående år som viktvariabel. I övriga så kallade efterstratifierade strata, det vill säga sammanslagningar av storlekklasser 1-3 inom givna branschgrupper, tilldelas viktvariabeln genom att slumpmässigt parasamman företagen i urvalet med noterad nettoomsättning föregående år inom urvalet.

Steg 2 (av 2). Osäkerhetsmarginal

Från och med första kvartalet 2011 beräknas och publiceras även osäkerhetsmarginal i form av 95 procentigt konfidensintervall.

Konfidensintervallet beräknas enligt

$$\bar{y} \pm 1,96 \sqrt{\hat{V}(\bar{y})}$$

där

$$\hat{V}(\bar{y}) = \frac{1}{\hat{t}_x^2} [\hat{V}(\hat{t}_{yx}) + \bar{y}_r^2 \hat{V}(\hat{t}_x) - 2\bar{y}_r \widehat{Cov}(\hat{t}_{yx}, \hat{t}_x)]$$

$$\bar{y}_r = \frac{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} y_k x_k}{\sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} x_k}$$

$$\hat{t}_x = \sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} x_k$$

$$\hat{t}_{yx} = \sum_{h=1}^H \frac{N_h}{m_h} \sum_{r_h} y_k x_k$$

enligt samma beteckningar som i beskrivningen av Steg 1 ovan.

Säsongrensning och kalenderkorrigering

Säsongrensningen av industrins kapacitetsutnyttjande utförs med hjälp av verktyg X-12-ARIMA via Proceduren X12 inom SAS® programsystem från och med maj 2013, avseende första kvartalet 2013. Tidigare har Tramo Seats använts som programvara. X-12-ARIMA är en av två programvaror som Eurostat huvudsakligen rekommenderar för säsongrensning av officiell statistik (den andra är Tramo Seats). Proceduren X12 inom SAS® programsystem är sedan 2011 standardverktyget för säsongrensning på SCB.

I X-12-ARIMA används glidande medelvärden för att skatta trend och säsongvariationer. ARIMA modeller används i mindre utsträckning för att identifiera extrema värden (så kallade outliers), skatta deterministiska effekter så som kalendereffekt samt att prognostisera faktiska tidsserier

Kalenderfaktorn används som förklaringsvariabel i regressionsdelen av X12-proceduren. Kalenderfaktorn skapas i förhand (innan säsongrensningen) genom att använda antal arbetsdagar i förhållande till genomsnittligt antal arbetsdagar i respektive månader över år 1900-2095 (se avsnitt Kalenderkorrigering nedan).

Serier som genereras är säsongrensade serier, kalenderkorrigerade serier och trend-cykel serier.

Allmänna principer

I mån av tid och resurser har SCB, sedan införandet av metoden Tramo-Seats, försökt följa några grundprinciper som beskrivs nedan.

1. Under normala omständigheter görs en översyn av tidsseriemodeller (Arima) minst en gång om året. Modellinställningar för samtliga serier specificeras genom att identifiera den mest tillfredsställande tidsseriemodellen för varje serie. Vanligtvis kommer

modellinställningarna att förbli oförändrade fram till nästa modellöversyn.

2. Under extraordinära omständigheter kan det finnas behov av att ändra modellinställningar redan innan den årliga översynen. Detta innebär att modellinställningarna ses över och förändras om behov finns.¹
3. Låst outlierhantering implementeras för att minska effekter av revideringar som uppstår på grund av säsongrensningens proceduren. Grundprincipen är att modellstabilitet för varje tidserie måste bevaras i allra högsta grad vilket endast är möjligt om alla modellinställningar, inklusive outlierpositioner, förblir låsta under en förbestäm period (vanligtvis ett år). Notera att parametrar inklusive outlierseffekter skattas på nytt vid varje produktionstillfälle. Detta möjliggör en viss grad av anpassning till förändringar i ursprungliga data.

En synkroniserad skattning av kalendereffekter görs i samband med säsongrensning. Därefter utförs kalenderkorrigering genom att faktiska serier korrigeras med hjälp av den skattade effekten av kalendern.

Modell för säsongrensning och kalenderkorrigering

I någorlunda förenklad form kan en modell för säsongrensning skrivas som

$$Y_t^F = \beta_0 + \beta_1 KF_t + \sum_{i=1}^k \omega_i \tau(B) D_{i,t} + Z_t, \quad (1)$$

där Y_t^F är den faktiska serien som föreställer input till säsongrensningen och Z_t är den s.k. "lineariserade" serien som är output från första delen och input till den andra delen av säsongrensningens proceduren. Modellen innefattar en förklaringsvariabel i form av kalenderfaktorn KF_t , samt ett okänt antal outliers D_i som i princip är dummy-variabler. Polynom $\tau_i(B)$ reflekterar vilken typ av outlier det handlar om. Första delen av proceduren föreställer anpassning av en regressionsmodell där effekter av kalenderfaktorn och outliers (extremvärden) uppskattas. Även en ARIMA modell anpassas till Z_t i denna del i samband med regressionen.

Z_t kommer i den andra delen att dekomponeras i olika komponenter: säsongeffekt, trend-cykel effekt respektive irreguljär effekt:

$$Z_t = S_t + TC_t + I_t, \quad (\text{om additiv modell}) \quad (2.1)$$

$$Z_t = S_t \times TC_t \times I_t, \quad (\text{om multiplikativ modell}) \quad (2.2)$$

I X-12-ARIMA används glidande medelvärden för att skatta trend och säsongvariationer. Efter att säsongeffekt skattats och rensats bort, läggs eventuella outlierseffekter från den första delen tillbaka till antingen säsongrensad serie trend-cykel serie beroende på typ av outlier.

¹ Ibland kan nya data leda till att modellerna inte längre är optimala vilket kan göra att kvaliteten i säsongrensningen påverkas kraftigt. Slutsatser som baseras på en dålig säsongrensning kan innebära allvarliga konsekvenser för beslutsfattare och kunder.

Kalenderkorrigering

Kalenderfaktorn som förklaringsvariabeln i regressionsmodellen (1) beräknas enligt

$$KF_t \stackrel{\text{def}}{=} KF_{y,m} = \ln\left(\frac{N_{y,m}}{N_m}\right),$$

där $N_{y,m}$ är antal arbetsdagar år y och månad m enligt svensk kalender, och N_m är genomsnittet av antal arbetsdagar för samma månad över alla år mellan 1900-2095. Fram till 2013 har juli månad hanterats som $KF_t = 0$ då antal arbetsdagar i juli inte ansågs ha någon större betydelse på grund av den så kallade industrisemestern i juli. Den traditionella industrisemestern anses idag inte vara lika betydande då många industrier även har semester under juni och framför allt augusti. Från och med 2013 hanteras därför kalendereffekten för juli månad på samma sätt som för andra månader. Effekten av kalendervariabeln tilldelas säsongkomponenten vid slutlig dekomponering av respektive tidserie.

När modellen (1) anpassats blir parameter β_1 skattad som $\hat{\beta}_1$ (ett konstant värde). Beräkningen av kalenderkorrigerade serier görs enligt följande principer.

- i. Om *multiplikativ* modell för slutlig dekomponering av tidserien används, gäller följande

$$KK_t = \frac{Y_t^F}{KF_t^*},$$

där KK är kalenderkorrigerad serie, Y^F är den faktiska serien och KF^* är skattningen av kalenderfaktorer ur säsongrensningens procedur. KF^* genereras av X12 enligt beräkningsprincipen

$$KF_t^* = \exp\{\hat{\beta}_1 \times KF_t\}$$

- ii. Om *additiv* modell för säsongrensning används gäller följande

$$KK_t = Y_t^F - KF_t^*$$

I det här fallet genereras variabeln KF^* av X12 enligt

$$KF_t^* = \hat{\beta}_1 \times KF_t$$

3.2 Redovisningsförfaranden

Varje kvartal publiceras statistiken på SCB:s webbplats i form av tabeller, diagram samt i Statistikdatabasen. Uppgifterna publiceras omkring en månad plus 15 dagar efter kvartalsslut.

I samband med varje publicering skrivs en statistiknyhet som innehåller den viktigaste informationen om industrins kapacitetsutnyttjande den senaste perioden. Statistiknyheten publiceras på SCB:s webbplats. Vid sidan av statistiknyheten publiceras även tabeller och diagram. En kortfattad statistiknyhet finns tillgänglig att prenumerera på.

När *Industrins kapacitetsutnyttjande* för ett nytt kvartal publiceras revideras också uppgifterna för tidigare kvartal. Uppgifterna revideras ett kvartal bakåt. Det beror i huvudsak på att nya respektive reviderade uppgifter har inkommit.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

I det här dokumentet (SCBDOK) har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Konjunkturstatistik för industrin
Registervariant	Industrins kapacitetsutnyttjande
Registerversion	2016

Fortsatt dokumentation, av registrens detaljerade innehåll, finns på SCB:s webbplats. Där beskrivs alla variabler och värdemängder m.m.

Dokumentationen hittar du här: www.metadata.scb.se Klicka dig fram med hjälp av namnen på Register, Registervariant och Registerversion som är angivna i ovanstående tabell.

4.2 Arkiveringsversioner

Inga registerversioner har ännu arkiverats.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

I och med publicering av kvartal 2 2016 har viktvariabeln setts över och ersatts med industriårsomsättning istället för den tidigare årsomsättningen. Inga övriga förändringar finns idag planerade för 2016 och 2017.

Bilaga 1 Introduktionsbrev

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Januari 2015

Konjunkturstatistik för industrin

Med det här brevet vill vi meddela att ert företag kommit med i urvalet för Konjunkturstatistik för industrin, en undersökning som avser företag inom tillverkningsindustrin samt utvinning av mineral. Det är vi på Statistiska centralbyrån (SCB) som gör undersökningen eftersom vi har fått i uppgift av riksdag och regering att mäta utvecklingen inom industrin. Alla företag kommer att behöva lämna uppgifter till oss om omsättning varje månad. Vissa företag ombeds även lämna uppgifter om ordergång per månad samt uppgifter om kapacitetsutnyttjande per kvartal.

Urvalet är slumpmässigt och delar av urvalet förnyas varje år. Det innebär att ett företag är med i undersökningen flera år – hur länge beror främst på företagets bransch och storlek. De största företagen i undersökningen är alltid med.

Det är obligatoriskt att delta

De företag som blir utvalda till undersökningen är enligt lag skyldiga att lämna uppgifter. Mer information om detta finns på nästa sida. Vi vet att det kan vara tidskrävande att lämna uppgifterna, men er medverkan är mycket betydelsefull. Politiker och andra beslutsfattare behöver ta del av undersökningens resultat för att kunna välgrundade beslut som påverkar företagen i Sverige.

Lämna uppgifterna för januari senast den 16 februari

Användarnamn: <LOGIN>

Lösenord: <LÖSEN>

Gå in på www.scb.se/konjind. Här finns inloggning och all information som ni behöver för att lämna uppgifterna. Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan innan ni skickar in uppgifterna. I webblanketten specificerar vi vilken verksamhet som uppgifterna ska avse.

Tack för er medverkan!

Med vänlig hälsning

Rickard Bengtsberg
Undersökningsansvarig

Lowis Ibrahim
Undersökningsledare

Mer information finns på nästa sida

Kontakta oss gärna:
Frågor om att lämna uppgifter
08-506 942 30, konjind@scb.se
SCB, Konjunkturstatistik för industrin
104 51 Stockholm
www.scb.se

Så används de lämnade uppgifterna

Undersökningen är en av de främsta källorna när man tar fram Bruttonationalprodukten (BNP). De lämnade uppgifterna används av SCB även för att sammanställa industriproduktionsindex, industrins ordergång och omsättning och industrins kapacitetsutnyttjande som alla publiceras på SCB:s webbplats. Resultatet av Konjunkturstatistik för industrin används även av olika branschorganisationer, företag, myndigheter, forskare med flera. Resultaten för undersökningen rapporteras också till EU:s statistikorgan Eurostat, Europeiska Centralbanken (ECB) och Förenta Nationerna (FN).

Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Statistiken regleras även av förordningen (2001:100) om den officiella statistiken och SCB:s föreskrifter (SCB-FS 2015:4).

Samråd

Samråd har skett med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och Regelrådet.

De lämnade uppgifterna skyddas

Uppgifterna som ni lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). När uppgifterna redovisas kommer inga enskilda verksamheter eller företag att kunna identifieras.

Information om personuppgifter

För att underlätta eventuella återkontakter sparar vi uppgiften om vem hos er som är kontaktperson för undersökningen.

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB gör i denna undersökning.

Var och en har rätt att en gång per kalenderår få gratis information, i form av ett så kallat registerutdrag, om egna personuppgifter som hanteras på SCB. Ansökan om sådan information ska ske skriftligt och vara egenhändigt undertecknad. Man har rätt att begära att personuppgifterna rättas, blockeras eller raderas, om det skulle visa sig att de behandlats i strid med personuppgiftslagen.

Resultat

Resultatet publiceras på SCB:s webbplats cirka 35 dagar efter den undersökta månaden.

Statistiska centralbyrån (SCB) är en statlig myndighet med uppgift att framställa och sprida statistik till bland andra beslutsfattare, forskare och allmänheten. All officiell statistik finns på www.scb.se.

[facebook.com/statisticssweden](https://www.facebook.com/statisticssweden)

[@SCB_nyheter](https://twitter.com/SCB_nyheter)

Bilaga 2 Frågeformulär

Lämna uppgifter	Instruktioner
-----------------	---------------

Kontaktuppgifter	Svara	Skicka in	Bekräftelse
------------------	--------------	-----------	-------------

Kvartalets kapacitetsutnyttjande

Kapacitetsutnyttjande definieras som kvoten mellan faktisk produktion och full produktionskapacitet. Med faktisk produktion avses i hur hög grad industriverksamhetens maskinpark utnyttjats under gällande produktionsmetod, under kvartalet. Med full produktionskapacitet avses den produktionsnivå som kan uppnås med befintlig maskinpark och gällande produktionsmetod, under kvartalet.

Tänk på att:

- Variationer i produktionskapaciteten som beror på säsongsmässiga faktorer ska inte räknas med, exempelvis semester.
- Kapacitetsutnyttjandet kan överstiga 100 procent, exempelvis vid övertidsuttag eller när extra skift sätts in.
- Utgå från den arbetstid och skiftgång som kan anses vara normal.
- Om åtgärder vidtagits i avsikt att förändra produktionskapaciteten ska den nya situationen anses som normal.

	Kv2 2015	Kv3 2015
Kapacitetsutnyttjande i procent:	<input type="text" value="0"/> %	<input type="text"/> %

Om kapacitetsutnyttjandet understiger 100 procent ska en huvudsaklig orsak anges:

	Kv2 2015	Kv3 2015
Brist på yrkesutbildad personal	☐	☐
Brist på övrig personal	☐	☐
Brist på insatsvaror	☐	☐
Otillräcklig efterfrågan	☐	☐
Produktionsstörningar	☐	☐
Annan orsak, skriv vad:	☐	☐
	<input type="text"/>	<input type="text"/>

◀ Bakåt

Fortsätt ▶

Bilaga 3 Påminnelsebrev

Januari 2015

Konjunkturstatistik för industrin

Era uppgifter för januari 2015 saknas

Vi skickade er **3 februari** ett brev angående Konjunkturstatistik för industrin. Där bad vi er lämna efterfrågade uppgifter senast den **16 februari** via webblankett, men vi saknar ert.

Det är obligatoriskt att delta

De företag som blir utvalda till undersökningen är enligt lag skyldiga att lämna uppgifter. Mer information om detta finns på nästa sida. Vi vet att det kan vara tidskrävande att lämna uppgifterna, men er medverkan är mycket betydelsefull. Politiker och andra beslutsfattare behöver ta del av undersökningens resultat för att kunna välgrundade beslut som påverkar företagen i Sverige.

Lämna uppgifterna för januari snarast

Användarnamn: <LOGIN>

Lösenord: <LÖSEN>

Gå in på www.scb.se/konjind. Här finns inloggning och all information som ni behöver för att lämna uppgifterna. Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan innan ni skickar in uppgifterna. I webblanketten specificerar vi vilken verksamhet som uppgifterna ska avse.

Tack för er medverkan!

Med vänlig hälsning

Rickard Bengtsberg
Undersökningsansvarig

Lowis Ibrahim
Undersökningsledare

Mer information finns på nästa sida

Kontakta oss gärna:
Frågor om att lämna uppgifter
08-506 942 30, konjind@scb.se
SCB, Konjunkturstatistik för industrin
104 51 Stockholm
www.scb.se

Så används de lämnade uppgifterna

Undersökningen är en av de främsta källorna när man tar fram Bruttonationalprodukten (BNP). De lämnade uppgifterna används av SCB även för att sammanställa industriproduktionsindex, industrins ordergång och omsättning och industrins kapacitetsutnyttjande som alla publiceras på SCB:s webbplats. Resultatet av Konjunkturstatistik för industrin används även av olika branschorganisationer, företag, myndigheter, forskare med flera. Resultaten för undersökningen rapporteras också till EU:s statistikorgan Eurostat, Europeiska Centralbanken (ECB) och Förenta Nationerna (FN).

Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen (2001:99) om den officiella statistiken. Statistiken regleras även av förordningen (2001:100) om den officiella statistiken och SCB:s föreskrifter (SCB-FS 2015:4).

Samråd

Samråd har skett med Näringslivets Regelnämnd (NNR) och Regelrådet.

De lämnade uppgifterna skyddas

Uppgifterna som ni lämnar skyddas av sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). När uppgifterna redovisas kommer inga enskilda verksamheter eller företag att kunna identifieras.

Information om personuppgifter

För att underlätta eventuella återkontakter sparar vi uppgiften om vem hos er som är kontaktperson för undersökningen.

SCB är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som SCB gör i denna undersökning.

Var och en har rätt att en gång per kalenderår få gratis information, i form av ett så kallat registerutdrag, om egna personuppgifter som hanteras på SCB. Ansökan om sådan information ska ske skriftligt och vara egenhändigt undertecknad. Man har rätt att begära att personuppgifterna rättas, blockeras eller raderas, om det skulle visa sig att de behandlats i strid med personuppgiftslagen.

Resultat

Resultatet publiceras på SCB:s webbplats cirka 35 dagar efter den undersökta månaden.

